

1. Aký druh súdnej ochrany mám vo vašej krajine ako obeť porušenia ľudských práv v súvislosti s podnikaním? Je súčasťou tejto ochrany aj náhrada škody?

Rovnako ako v iných členských štátoch je medzinárodná súdna právomoc do veľkej miery určená nariadením Brusel Ia ([nariadenie č. 1215/2012](#)). Žalobu bude preto možné podať najmä vtedy, ak má spoločnosť (alebo pobočka) sídlo v Rakúsku, a bez ohľadu na to, kde má žalobca bydlisko a/alebo akú má štátnu príslušnosť. Ďalšie miesta súdnej príslušnosti sú uvedené v článku 7 nariadenia; relevantné by mohlo byť miesto, kde došlo ku škodovej udalosti, alebo miesto, kde by bolo potrebné splniť zmluvný záväzok.

2. Existujú vo vašej krajine osobitné pravidlá pre prípady závažného porušenia ľudských práv? Vzťahujú sa tieto pravidlá na trestné činy proti životnému prostrediu alebo prípady závažného pracovného vykorisťovania?

Rakúsky zákon o mimozmluvnej zodpovednosti neobsahuje žiadne osobitné ustanovenia o hrubom porušení ľudských práv. Ak však hrubé porušenie ľudských práv vedie k porušeniu zákonom chráneného práva jednotlivca, môže prichádzať do úvahy všeobecná mimozmluvná zodpovednosť. Osoba je napríklad povinná nahradiť škodu, ak úmyselne alebo z neobanlivosti spôsobí protiprávnu škodu na živote, zdraví, slobode, majetku alebo inom práve inej osoby. V prípade škody na živote alebo zdraví, slobode, majetku alebo iných právach zodpovedá nielen osoba, ktorá škodu priamo spôsobila, ale aj každý, kto neprijal potrebné a primerané opatrenia na zabránenie vzniku škody tretej osobe, ak táto osoba vytvorila zdroj rizika (povinnosť primeranej bezpečnosti). Z trestnoprávneho hľadiska patrí hrubé porušovanie ľudských práv takisto medzi všeobecné trestné činy.

3. Som obeťou porušenia ľudských práv v dôsledku obchodnej činnosti európskej nadnárodnej korporácie, ku ktorému došlo mimo územia Európskej únie. Môžem sa obrátiť na súdy vo vašej krajine, aj keď nie som občanom EÚ alebo nežijem na území EÚ? Za akých podmienok sa podáva žaloba za porušenie mojich práv? Kde nájdem ďalšie informácie?

Pozri oddiel 4.

4. Môžu úrady ombudsmanov, orgány pre rovnosť alebo národné inštitúcie pre ľudské práva podporiť obeť porušovania ľudských práv v súvislosti s podnikaním, ktorých sa dopustili európske nadnárodné korporácie mimo územia Európskej únie? Môžem sa obrátiť na súdy vo vašej krajine, aj keď nie som občanom EÚ alebo nežijem na území EÚ? Existujú vo vašej krajine iné verejné služby (napríklad inšpektorát práce alebo životného prostredia), ktoré môžu môj prípad prešetriť? Kde môžem nájsť informácie o svojich právach?

Rovnako ako v iných členských štátoch je medzinárodná súdna právomoc do veľkej miery určená nariadením Brusel Ia ([nariadenie č. 1215/2012](#)). Žalobu bude preto možné podať najmä vtedy, ak má spoločnosť (alebo pobočka) sídlo v Rakúsku, a bez ohľadu na to, kde má žalobca bydlisko a/alebo akú má štátnu príslušnosť. Ďalšie miesta súdnej príslušnosti sú uvedené v článku 7 nariadenia; relevantné by mohlo byť miesto, kde došlo ku škodovej udalosti, alebo miesto, kde by bolo potrebné splniť zmluvný záväzok.

Ak sa neuplatňuje nariadenie Brusel Ia alebo LGVÜ 2007 (Lugánsky dohovor o právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach), medzinárodná právomoc podľa §27a JN (norma o súdnej právomoci) je vždy daná, ak je miestne príslušný rakúsky súd. Miestna príslušnosť pre spôsobenie škody podľa §92a JN sa však zakladá výlučne na mieste, kde bolo škodlivé konanie spáchané. V závislosti od situácie v danom prípade však môžu prichádzať do úvahy aj iné jurisdikcie; napríklad miesto plnenia podľa §88 JN alebo nehnuteľnosť podľa §99 JN.

5. Ukladá vaša krajina európskym nadnárodným korporáciám povinnosť vytvoriť mechanizmus na podávanie sťažností alebo mediálne služby pre prípady porušenia práv v dôsledku ich podnikateľských aktivít? Vzťahuje sa táto povinnosť aj na porušenia, ku ktorým došlo mimo územia Európskej únie? Kto je vo vašej krajine zodpovedný za monitorovanie týchto aktivít? Sú verejne dostupné správy s informáciami o fungovaní tohto systému? + 6. Mám osobitné práva ako zraniteľná obeť usilujúca sa o nápravu v prípadoch porušenia ľudských práv v súvislosti s podnikaním? Mám prístup k právnej pomoci a za akých podmienok? Ktoré náklady bude právna pomoc pokrývať? Mám prístup k právnej pomoci za rovnakých podmienok, aj keď nie som občanom EÚ alebo nežijem na území EÚ?

Poskytnutie právnej pomoci nie je viazané na rakúske občianstvo ani občianstvo Únie.

Cieľom právnej pomoci je umožniť všetkým osobám, ktoré sa domáhajú spravodlivosti, domáhať sa svojich práv v občianskoprávných veciach alebo obhajovať svoje práva na súde bez ohľadu na ich individuálnu finančnú situáciu. Náklady spojené s vedením súdnych sporov by nemali byť prekážkou pri uplatňovaní nárokov alebo obhajobe, a to ani v prípade, že daná osoba nemá dostatok vlastných prostriedkov. Možnosť poskytnutia právnej pomoci má teda odstrániť rozdiely vyplývajúce z osobnej ekonomickej situácie a uplatňovať nielen zásadu rovnosti, ale aj právo na slobodný a neobmedzený prístup k súdu vyplývajúce z článku 6 ods. 1 EDLP a poskytnúť prístup k súdu pre každého rovnako.

Poskytnutím právnej pomoci je však účastník konania len dočasne oslobodený od povinnosti hradiť vlastné trovy konania. Toto predbežné oslobodenie od trov konania sa nevzťahuje na protistranu.

Súd prizná účastníkovi konania právnu pomoc len vtedy, ak by inak vedenie konkrétneho konania viedlo k ohrozeniu nevyhnutnej výživy. Na to, aby sa právna pomoc poskytla, nesmie byť zamýšľaný právny úkon alebo právna obrana zjavne bezúčelná alebo zbytočná.

Pod nevyhnutnou výživou sa rozumie taká výživa, ktorú účastník konania potrebuje pre seba a svoju rodinu, ktorej musí zabezpečiť výživu potrebnú na vedenie jednoduchého spôsobu života. Nevyhnutná výživa sa nachádza v rozmedzí medzi „núdzovou“ a „štandardnou“ výživou. Nevyhnutná výživa je stanovená na úrovni medzi štatistickým priemerným príjmom zamestnanca a hranicou životného minima. V medzinárodných prípadoch treba posúdiť, čo je potrebné pre jednoduchý spôsob života, podľa okolností v mieste bydliska.

V §64 rakúskeho občianskeho súdneho poriadku sa uvádzajú dávky, na ktoré sa môže poskytnúť právna pomoc.

Za určitých podmienok môže byť zahraničným žalobcom uložená zábezpeka podľa §57 ZPO, t. j. na žiadosť žalovaného musia zložiť zábezpeku na súdne trovy. V mnohých dvojstranných dohodách sa však stanovuje vylúčenie takýchto záloh. Okrem toho je v rámci právnej pomoci možné aj oslobodenie od zloženia zábezpeky na trovy konania (§64 ods. 1 č. 2 ZPO).

Dvojstranné dohody, ktoré Rakúsko uzavrelo, nájdete na webovom sídle Ministerstva pre európske a medzinárodné záležitosti v časti

[Bilaterálne štátne zmluvy – BMEIA, Ministerstvo zahraničných vecí Rakúska.](#)

Posledná aktualizácia: 22/11/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.